

Hans-Werner Schroeder

**ČTYRI STUPNĚ OBRADU
POSVĚCENÍ ČLOVEKA**

OBRAD POSVĚCENÍ JAKO SETKANÍ S KRISTEM

Vnitřní průběh Obřadu posvěcení člověka není zpočátku snadno přehledný. Po bližším seznámení s textem se nám však začne poznenáhlu ukazovat ve svých čtyřech hlavních částech :

evangelium obětování
proměňování přijímání
(sjednocování)

Tyto části jsou pokaždé uvedeny pokřizováním a uzavřeny požehnáním „Kristus ve vás!“. Celou bohoslužbu otvírají úvodní slova před stupni oltáře a modlitba příslušného období církevního roku (epištola), závěr pak tvoří opakování epištoly a závěrečná slova.

Z toho plyne celková stavba Obřadu:

úvod – epištola čtyři
hlavní části epištola –
závěr

Zaměříme se nyní na cestu, již prochází Obřad ve svých čtyřech hlavních částech – ve čtení evangelia (zvěstování), v obětování, v proměňování (transsubstanciaci) a v přijímání neboli sjednocování (Večeři Páně). Smysl tohoto pořadí i vnitřní obsah

%

těchto čtyř částí si můžeme pro začátek ozřejmit na jednoduchém ději z lidského života: Někdo žije v cizí zemi daleko od své vlasti. Jednoho dne obdrží *zprávu*, že ho hodlá navštívit přítel nebo příbuzný z jeho domoviny, někdo, koho si váží, koho má rád, ke komu chová úctu. Tato zpráva se stane popudem *k přípravám*-, všechno má být nachystáno – možná za cenu osobního odříkání či obětí – tak, aby host našel připravený příbytek.

Konečně nadejde okamžik, kdy se otevřou dveře a vstoupí sám očekávaný host: poselství o jeho příchodu dochází naplnění. Nyní se může odehrávat *setkání*. Host s sebou přináší ovzduší domova, je prostředníkem vlasti; krom toho však také naslouchá vyprávění druhého o jeho zážitcích, strastech i výsledcích práce v cizině. Vzájemná účast v rozhovoru, ve společném prožitku a možná i při společné večeři vede k výměně duševních i životních sil, k vyššímu *obecenství*.

Když je pak návštěva u konce, host svého hostitele zase opouští; avšak každý z nich si odnáší z tohoto setkání něco, co dříve ve svém nitru neměl.

Každé lidské setkání můžeme prožívat v těchto čtyřech stupních:

zvěstování, poselství
příprava
bezprostřední přítomnost
vyšší obecenství

Je zřejmé, že stejné čtyři stupně nalézáme ve čtyřech částech Obřadu posvěcení člověka. Vždyť se jedná o setkání s Tím, kdo nás chce navštívit jako přítel a bratr z pravé vlasti člověka.

&

První částí Obřadu je čtení evangelia. Nesejde na tom, který úsek textu z běhu bohoslužebného roku je předčítán – vždy se jedná o zvěstování, o poselství, že „On přichází“, jako je nacházíme třeba ve Zjevení Janově (3.kapitola): „Hle, stojím za dveřmi a tluku

Evangelium můžeme slyšet jakožto osobní Kristovo poselství každému z nás, tak jako chápeme dopis přítele či bratra s oznámením jeho návštěvy jakožto osobní slova.

„... uslyší-li kdo můj hlas...“, pokračuje Zjevení Janovo.

Důležité je tedy slyšet hlas z evangelia, který se obrací osobně k nám a praví: Jsem hotov navštívit tě, jsem hotov navštívit vás.

Ve druhé části Obřadu, v „obětování“, pak na zvěstování Jeho příchodu se samozřejmostí odpoví naše vůle připravit Jeho příchod. Tak jako v lidské sféře konáme přípravy na příchod hosta – mnohdy obětující svůj čas a majetek musíme tak učinit i zde. Co však znamená tato příprava? Určitě to není *zevní*, nýbrž *vnitřní* konání, burcování našich duševních sil. výzva k nejčistším myšlenkám a citům, k lásce, k oddanosti vůči Bohu – to je v dnešní době „obětování“. Chceme-li správně a pravě odpovědět na poselství o Jeho příchodu a připravit se na něj, musíme správně nasměro

vat své duševní síly, vyslat je v myšlení, cítění i chtění k Bohu, pozdvihnout je v nejniternější modlitbě tak, jako kněz pozdvihuje zlatý kalich a nechává vystupovat čistý dým kadidla (to jsou obrazy, které kněz uskutečňuje během obětování na oltáři; zevní obrazy toho, co se každý snaží duchovně uskutečnit ve svém nitru).

Náš citát ze Zjevení Janova pokračuje: „Hle, stojím za dveřmi a tluku; uslyší-li kdo můj hlas a otevře dveře...“

„Slyšet hlas“ můžeme v Evangeliu,
„otevřít dveře“ při obětování.

Pak vstupuje On. Tajemství proměňování, tajemství přítomnosti Kristovy se naplňuje. On sám je přítomen—jako přítel a bratr z vlastní naší duše. Můžeme pociťovat Jeho nejvyšší a nejbližší přítomnost: to je proměňování. On s sebou přináší „ovzduší“ světa, z něž přichází: ovzduší domova v Duchu.

Nyní můžeme začít chápat, že právě tato poslední část Obřadu, kdy se přítomnost mění v setkávání, vzájemnou účast a výměnu, je přijímání. Přijímáme něco z bytosti Kristovy; ale kromě toho probíhá i děj opačný: něco z nás přijímá i On ve Svou bytost. Spolu s *námi* je i *On* účastníkem na prolínání vzájemně působících sil a osudových vztahů; my přijímáme v sebe něco z Něj, ale i On přijímá v Sebe něco z nás, něco z našeho osudu, z naší viny... „... uslyší-li kdo můj hlas a otevře dve-

(

ře, vejdu k němu a budu s ním večeřet a on
semnou.

..... j YXi _ b a i ! h Ydfc! .....
mě ování, přítomnost Kristova
" budu s ním večeřet..." to je
přijímání, večeře Páně

V hlubokém porozumění text dodává- Ucb'gYa bci
? >ž's ním" a „on se mnou"

**jsou slova která obdivuhodně vyjadřují vzájem-
nost našeho vztahu ke Kristu.**

Stupně Obřadu posvěcení člověka se tak stá-
vají srozumitelnými v obrazu lidského setkání;
Obřad se tak stává setkáním v jeho pravzoru
praobrazem všeho setkávání. Avšak též naopak

d`Uř Yn`ci Vj`gM zbřg? flgYa ž'Y.....

zažijeme j

Obřadu posvěcení, může vyzařovat do naše\c j YXbřc' lj cHU
gřUř hfz

dovolí lidskému
setkávábřmnohdy znovu dosíci jeho opravdové
hloubky za hranicemi povrchnosti, jež nás obklopuje.

)